

TEHTÄVIÄ (H14)

1. Miten antiikin perintö näkyy meidän päivänä?
2. Määrittele seuraavat käsitteet ja selvitä, miten ne heijastavat omaa aikaansa:
  - a) hellenismi
  - b) skolastiikka
  - c) humanismi
  - d) barokki
  - e) yhteiskuntasopimus
  - f) konservatismi
  - g) romantiikka
  - h) fasismi.
3. Miten kirkon vaikutus näkyi keskiaikaisen ihmisen elämässä?
4. Millä perusteella uuden ajan alussa tapahtui luonnontieteiden vallankumous?
5. Vertaile keskiajan ja renessanssin taidetta keskenään.
6. Selvitä, missä mielessä valistuksen aatteet olivat aikanaan vallankumouksellisia.
7. Mitkä tekijät horjuttivat kirkon asemaa 1800-luvun yhteiskunnassa?
8. Miten 1800-luvun suuret aatteet ovat vaikuttaneet eurooppalaisiin yhteiskuntiin?
9. Miten moderni taide erosi aikaisemmista taidevirtauksista?

Ohjeita dokumenttitehtävään vastaamiseen: Kuvadokumenttitehtävä

Muista tämä kuvadokumenttitehtävään vastatessasi:

- Tutki kuvasta annetut tiedot: Minkä tyyppinen kuva on kyseessä? (maalaus, pilakuva yms.)
- Ajoita kuva ja mieti, mitä muistat kyseisestä aikakaudesta ja mihin tapahtumaan kuva liittyy.
- Tulkitse kuvaa: Minkälaisen kuvan se antaa kohteestaan?
- Poimi kuvasta tarkasti yksityiskohtia, jotka voit liittää vastaukseen. Miten kuvan yksityiskohdat tukevat sen pääsanomaa?
- Mieti, mitä kuvan laatija on halunnut sillä sanoa eli muista lähdekritiikki.

Seuraavalla sivulla on venäläisen taiteilijan Nikolai Aleksejevitš Kasatkin maalaus "Köyhää kansaa keräämässä hiiltä ehtyneessä kaivoksessa" (1894).

- a) Mitä tyylisuuntaa maalaus edustaa? Perustelee. (8p)
- b) Miten tyylilaji heijasti ajan yhteiskuntaa? (12p)

a) Havaintoja kuvasta:

- Lue tarkasti kuvasta annetut tiedot. Maalauksen vuosiluku jo kertoo, että maalaus on realismin aikakaudelta.
- Aihepiiri on realistiselle tyyli-suunnalle tunnusomainen. Maalauksessa kuvataan köyhää kansaa keräämässä hiiltä. Ihmisten asennot ja olemus kertovat kovasta elämästä ja raskaasta työnteosta. Myös lapset keräävät hiiltä.
- Kuvaus ei ole niin yksityiskohtainen tarkkaa kuin useimmat romanttiset maalaukset.
- Maalaus pyrkii kuvaamaan köyhän kansan oloja totuudenmukaisesti. Asioiden kaunistelua vältetään toisin kuin romantiikka taidesuuntana oli tehnyt.

b) Miten tyyli-laji heijasti ajan yhteiskuntaa?

- Realistinen tyyli-suunta ajoittuu 1800-luvun puoliväliin. Tyyli näkyy erityisesti maalaus-taiteessa ja kirjallisuudessa.
- Taidesuunnan syntyyn vaikuttivat teollistumisen mukanaan tuomat epäkohdat, kuten ankeat työ- ja asuinolot. Taiteilijat eivät halunneet sulkea niiltä silmiä, vaan he kuvasivat tavallista kansaa, talonpoikia ja tehtaan työläisiä, totuudenmukaisesti ja kaunistelematta.
- Realismin taustalla oli myös Ranskan 1800-luvun alkupuoliskon kapinat ja tieteen yleinen kehitys. Taiteilijat alkoivat pohtia enemmän yhteiskunnallista todellisuutta. He kyllästivät romantiikan liioitellun kaunisteltuihin kuvauksiin.
- Realismi tuki sosialismin päämääriä, vaikka taiteilijat eivät olisi olleet poliittisesti sitoutuneita. Taiteilijat ja sosialistit nostivat kumpikin esiin yhteiskunnallisia epäkohtia.
- Realistit myös kyseenalaistivat kristillisen ihanteellisen maailmankuvan ja kuvasivat arkitodellisuutta.